

Sygnatura akt VIII Ga 259/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Woźniak

Sędziowie: SO Anna Budzyńska

SR del. Rafał Lila (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Witkowska

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko A. A. w N. (Francja)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 1 marca 2016 roku, sygnatura akt X GC 1389/13

I. oddała apelację;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.400 zł (dwóch tysięcy czterystu złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSR del. R. L. SSO A. W. SSO A. B.

Sygn. akt VIII Ga 259/16

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniosła pozew przeciwko pozwanej A. A. w N. (Francja) domagając się zapłaty 15.740 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi w następujący sposób:

- od kwoty 8.740 zł od dnia 19 kwietnia 2013 roku,
- od kwoty 1.960 zł od dnia 23 kwietnia 2013 roku,
- od kwoty 1.960 zł od dnia 30 kwietnia 2013 roku,
- od kwoty 2.520 zł od dnia 8 maja 2013 roku,
- od kwoty 560 zł od dnia 14 maja 2013 roku.

Nadto powódka żądała zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu podniosła, że dochodzona należność stanowi odszkodowanie z tytułu zwrotu kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego. Pojazd poszkodowanego P. P. (1) uległ uszkodzeniu na skutek zdarzenia, za które odpowiedzialność, w związku z udzieloną ochroną ubezpieczeniową, ponosi pozwana. Wobec powyższego, poszkodowany w okresie od 1 marca 2013 roku do 25 kwietnia 2013 roku wynajmował pojazd zastępczy na podstawie umowy zawartej z powódką. W umowie wskazano, że czynsz jest ustalany według obowiązującego w chwili zawarcia umowy cennika. Z tytułu najmu pojazdu zastępczego wynajmujący wystawił poszkodowanemu faktury VAT na łączną kwotę 15.740 zł. Poszkodowany zgłosił szkodę pozwanej, ale ta odmówiła wypłaty odszkodowania.

W dniu 9 października 2013 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt X GNc 2084/13).

W ustawowym terminie pozwana wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości oraz wnosząc o oddalenie powództwa. Argumentując podniosła, że brak jest podstaw do uznania umowy z dnia 1 marca 2013 roku za umowę najmu z uwagi na nieokreślenie w sposób precyzyjny wysokości czynszu najmu. Jednocześnie pozwana zakwestionowała wysokość przyjętych w fakturach stawek za najmem, uznając je za rażąco wygórowane. Pozwana zakwestionowała potrzebę wynajęcia auta zastępczego, a także negowała okres najmu tego pojazdu. Jej zdaniem zakład naprawczy powinien rozpocząć naprawę pojazdu niezwłocznie, zbędne było oczekiwanie z podjęciem naprawy na stanowisko ubezpieczyciela.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wyrokiem z dnia 1 marca 2016 roku, wydanym w sprawie X GC 1389/13, zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 10.965 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot: 6.665 zł od dnia 5 maja 2013 roku, 1.505 zł od dnia 8 czerwca 2013 r., 1.505 zł od dnia 19 maja 2013 roku, 1.290 zł od dnia 24 maja 2013 roku i oddalił powództwo w pozostałym zakresie. Nadto zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.086,80 zł tytułem kosztów postępowania oraz nakazał Skarbowi Państwa Sądowi Rejonowemu Szczecin-Centrum w Szczecinie wypłacić powódce 563,67 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki uiszczonej na poczet wynagrodzenia biegłego.

Sąd ustalił, że w dniu 6 grudnia 2012 roku doszło do kolizji, w której uszkodzeniu uległ samochód marki D. (...) o nr rej. (...), stanowiący własność P. P. (1). Sprawca kolizji posiadał zawartą umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z pozwaną A. A. w N. (Francja).

Szkoda została zgłoszona pozwanej w dniu 9 grudnia 2012 roku. Uszkodzony pojazd został odstawiony w dniu 14 grudnia 2012 roku do zakładu (...) S.C., celem przeprowadzenia naprawy. Pozwana w dniu 18 grudnia 2012 roku sporządziła kosztorys naprawy pojazdu. W dniu 22 grudnia 2012 roku kosztorys został zweryfikowany.

W dniu 4 lutego 2013 roku Ł. M. wysłał do pozwanej maila z zapytaniem na jakim etapie znajduje się proces likwidacji szkody.

W dniu 25 lutego 2013 roku (...) S.C. sporządził kalkulację naprawy pojazdu oraz wystawił na rzecz poszkodowanego fakturę VAT nr (...) na kwotę 9.933,14 zł z tytułu usługi blacharsko-lakierniczej.

Pojazd marki D. (...) o nr rej. (...) został uszkodzony w stopniu uniemożliwiającym jego używanie. Od dnia 14 grudnia 2012 roku znajdował się w zakładzie naprawczym. Poszkodowany przed zdarzeniem wykorzystywał uszkodzony pojazd do prowadzenia działalności gospodarczej. Poza uszkodzonym samochodem P. P. (1) posiadał jeszcze jeden pojazd – samochód dostawczy marki I., służący mu jako magazyn na narzędzia oraz środek transport do przemieszczania się między budowami.

W związku powyższym poszkodowany zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w S. umowę najmu samochodu marki F. (...) o nr rej. (...). W umowie strony uzgodniły, że cena za wynajmowany pojazd wynosić będzie kwotę ustaloną według cennika za każdą rozpoczętą dobę najmu, bez limitu kilometrów. W umowie postanowiono, że najem obejmuje okres od 1 marca 2013 roku do 25 kwietnia 2013 roku. Integralną część umowy stanowił Regulamin najmu wypożyczalni samochodów auto4u.pl. (...) znajduje się m.in. postanowienie, że koszt doubezpieczenia

samochodu wynosi 50 zł za dobę. W cenniku wynajmu samochodów osobowych auto4u.pl stawka dobową najmu pojazdu marki F. (...) wynosi 220-240 zł przy najmie na okres 1-3 dni oraz 210-230 zł przy najmie na okres 4-10 dni.

W chwili zawarcia umowy poszkodowany nie wiedział na jaki czas będzie potrzebował pojazdu zastępczego. Nie wiedział ile zapłaci, gdyż nie wiedział ile potrwa naprawa uszkodzonego w wyniku kolizji pojazdu.

Z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego, powódka na podstawie stawek zawartych w cenniku wynajmu samochodów osobowych wystawiła poszkodowanemu pięć faktur VAT oznaczając w nich wysokość czynszu najmu i termin zapłaty.

Przedmiotowe faktury powódka przesłała pozwanej: fakturę VAT (...) w dniu 4 kwietnia 2013 roku, fakturę VAT (...) wraz z wezwaniem do zapłaty w dniu 8 maja 2013 roku, fakturę VAT (...) w dniu 18 kwietnia 2013 roku, fakturę VAT (...) w dniu 23 kwietnia 2013 roku.

Poszkodowany w dniu 1 marca 2013 roku upoważnił powódkę do odbioru odszkodowania za najem pojazdu zastępczego na podstawie faktury VAT.

Pozwana przyznała i wypłaciła odszkodowanie w kwocie 8.075,72 zł z tytułu naprawy pojazdu, o czym powiadomiła poszkodowanego pismem z dnia 28 marca 2013 roku. Po zajęciu stanowiska przez pozwaną w przedmiocie odszkodowania za naprawę pojazdu, zakład naprawczy złożył zamówienie na części zamienne. Części zostały dostarczone do zakładu naprawczego w dniu 4 kwietnia 2013 roku. Tego dnia rozpoczęto naprawę pojazdu, która zakończyła się 2 maja 2013 roku.

Powódka kierowała do pozwanej wezwania do zapłaty za najem auta zastępczego, jednakże ubezpieczyciel odmówił spełnienia świadczenia.

Uzasadniony okres naprawy pojazdu marki D. (...) o nr rej. (...), uszkodzonego w kolizji z dnia 6 grudnia 2012 roku, powinien wynosić 22 dni przy prawidłowej organizacji pracy warsztatu i firmy ubezpieczeniowej. W okolicznościach sprawy, ze względu na przewlekłe prowadzone postępowanie likwidacyjne ze strony firmy ubezpieczeniowej, jako uzasadniony czas pozostawiania pojazdu w warsztacie należało uznać okres od 14 grudnia 2012 roku do 20 kwietnia 2013 roku. Warsztat wybrany przez poszkodowanego w sposób nieuzasadniony ze względów niewydolności organizacyjnej przedłużył postój pojazdu do 2 maja 2013 roku. Naprawa powinna zostać wykonana do dnia 20 kwietnia 2013 roku.

Wysokość średnich stawek najmu pojazdów segmentu (...), do którego należy pojazd zastępczy F. (...) na terenie S. i okolic w okresie marzec – kwiecień 2013 roku, przy uwzględnieniu faktycznego okresu najmu 56 dni (najem średnioterminowy) dla rozliczeń bezgotówkowych z OC sprawy wynosiła 215 zł netto za dobę.

Sąd prezentując motywy rozstrzygnięcia wyjaśnił, że oparł się na dokumentach przedstawionych przez strony, zeznaniach świadka P. P. (1), a także opinii biegłego sądowego M. M.. Zeznania świadka były logiczne, konsekwentne, a nadto korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. W ocenie Sądu biegły sporządził opinię stosownie do zlecenia i pozostawała ona osadzona w wiedzy właściwej dla jego specjalizacji. Wnioski opinii są logiczne i obszernie uargumentowane. Sąd wyjaśnił dlaczego zakwalifikował jako nieprzydatne dla poczynienia ustaleń faktycznych informacje ze stron internetowych.

Zdaniem Sądu legitymacja procesowa powódki do występowania w postępowaniu sądowym nie była kwestionowana i wynika ona z faktu nabycia przez nią spornej wierzytelności od poszkodowanego.

Jako podstawę prawną roszczenia wskazano przepis art. 822 k.c. i przytoczono jego treść. Sąd stanął na stanowisku, że zgodnie z zasadą kompensacji odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, jednakże nie może przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody.

Uznając zasadność najmu auta zastępczego Sąd wyjaśnił, że pojazd zastępczy został wynajęty w celu zastąpienia uszkodzonego pojazdu marki D. (...) o nr rej. (...). Uszkodzony samochód był wykorzystywany przez poszkodowanego

do prowadzenia działalności gospodarczej i w takim samym celu poszkodowany wykorzystywał pojazd zastępczy. Drugi z posiadanych przez poszkodowanego samochodów stanowił pojazd dostawczy i ze względu na swoje przeznaczenie nie mógł zastąpić samochodu osobowego.

W odniesieniu do umowy zawartej przez poszkodowanego z powódką Sąd nie zgodził się z pozwaną, że przedmiotowa umowa nie jest umową najmu. Wyjaśnił, że umowa najmu należy do umów nazwanych i odnosi się do niej regulacja art. 659 i następnych k.c. Wskazał przy tym, że oddanie rzeczy do używania przez czas oznaczony lub nieoznaczony, w zamian za umówiony czynsz, to essentialia negotii umowy najmu. Stąd dla zawarcia umowy najmu nie dochodzi w wypadku, gdy nie określono w niej wysokości stawki czynszu. Zdaniem Sądu czynsz najmu nie musiał być określony przez wskazanie konkretnej kwoty pieniężnej. Można go także określić w sposób dorozumiany np. według stawek stosowanych w stosunkach danego rodzaju, czy też poprzez odwołanie do stawek lub podstaw do jego obliczenia określonych w innych dokumentach, z którymi wynajmujący mógł się zapoznać i które stanowią integralną część umowy – w cennikach, regulaminach. Sąd odnosząc powyższe do realiów sprawy przyjął, na podstawie postanowień umowy najmu, że czynsz stanowiły stawki ujęte w cenniku stosowanym przez wynajmującego. Oceniał przy tym, że stosowanie wszelkiego rodzaju cenników stanowi obecnie powszechną praktykę w obrocie gospodarczym, a odwołanie się w umowie do wartości określonych w cenniku było wystarczające do przyjęcia, że obie strony wyraziły wolę zastosowania stawek określonych w ten sposób. Określenie wysokości czynszu ustalonego przez strony umowy najmu jest możliwe, gdyż wystarczy odwołać się do cennika. Cennik został przez powódkę przedłożony i wynika z niego, że dla pojazdu marki F. (...) czynsz najmu wynosił 220-240 zł przy najmie od 1 do 3 dni oraz 210-230 zł przy najmie od 4 do 10 dni. Na taką więc stawkę czynszu najmu zgodziły się obie strony umowy.

Przechodząc do kwestii wysokości należnego odszkodowania za najem pojazdu zastępczego Sąd wskazał, że była ona uzależniona od okresu najmu oraz stawki dobowej najmu odpowiadającej warunkom rynkowym. Ponieważ materia związana z określeniem niezbędnego okresu naprawy uszkodzeń pojazdu marki D. (...) o nr rej. (...), uzasadniającego okres wynajmu pojazdu zastępczego, a także obejmująca ustalenie średnich stawek czynszu za dobę najmu pojazdu zastępczego w segmencie, do którego należy pojazd marki F. (...), wiązała się ściśle z dziedziną motoryzacji i techniki samochodowej, miarodajna weryfikacja powołanych zagadnień odbyła się przy pomocy wiedzy specjalistycznej. W tym celu został dopuszczony w sprawie dowód z opinii biegłego sądowego.

W odniesieniu do uzasadnionego okresu najmu, biegły sądowy ustalił, że okres ten przypadł na czas od 14 grudnia 2013 roku (data oddania pojazdu do warsztatu) do 20 kwietnia 2013 roku (kiedy to powinna zostać dokonana naprawa przy założeniu prawidłowej organizacji zakładu naprawczego). Biegły sądowy wyjaśnił, że uzasadniony czas naprawy pojazdu marki D. (...) o nr rej. (...) powinien wynosić 22 dni przy prawidłowej organizacji pracy warsztatu i firmy ubezpieczeniowej. Jednak w okolicznościach sprawy, ze względu na przewlekłe prowadzone postępowanie likwidacyjne ze strony firmy ubezpieczeniowej, uzasadniony jest okres od 14 grudnia 2013 roku do 20 kwietnia 2013 roku. Sąd zauważył, że pozwana w okresie od 22 grudnia 2012 roku do 4 lutego 2013 roku (kiedy to miało miejsce ponaglenie ze strony warsztatu) nie podjęła żadnej czynności związanej z procesem likwidacji szkody. Po ponagleniu, dopiero w dniu 28 marca 2013 roku pozwana podjęła decyzję w przedmiocie przyznania odszkodowania za naprawę pojazdu. Z kolei zakład naprawczy w sposób nieuzasadniony ze względów niewydolności organizacyjnej przedłużył pobyt pojazdu do 2 maja 2013 roku. Naprawa powinna zostać wykonana maksymalnie do dnia 20 kwietnia 2013 roku. Warsztat prawidłowo i sprawnie działał w pierwszym etapie naprawy, a drugi etap - po dostarczeniu części zamiennych (7 kwietnia 2013 roku) - winien zakończyć się najpóźniej w ciągu 12 dni, to jest najpóźniej 20 kwietnia 2013 roku.

W odniesieniu do wysokości średnich stawek najmu dla pojazdów segmentu (...), do którego należał pojazd zastępczy F. (...), biegły sądowy ustalił, że na terenie S. i okolic, w okresie marzec – kwiecień 2013 roku, przy uwzględnieniu faktycznego okresu najmu 56 dni (najem średnioterminowy), dla rozliczeń bezgotówkowych, średnia stawka najmu wynosiła 215 zł netto za dobę.

Sąd uznał stanowisko biegłego sądowego, albowiem wyjaśnił on w sposób logiczny i rzeczowy podstawy przyjętych przez siebie ustaleń. Brak było natomiast podstaw, aby podważyć fachowość i rzetelność biegłego. Skoro żadna ze

stron nie kwestionowała ustaleń biegłego w zakresie technologicznego czasu naprawy pojazdu oraz średnich stawek najmu, to Sąd również nie powziął wątpliwości w tym zakresie.

W świetle powyższych rozważań Sąd przyjął, że powódka, zgodnie ze spoczywającym na niej ciężarem dowodowym, wykazała zasadność najmu pojazdu zastępczego w okresie od 14 grudnia 2013 roku do 20 kwietnia 2013 roku. Skoro najem pojazdu zastępczego rozpoczął się, zgodnie z umową, w dniu 1 marca 2013 roku i powinien zakończyć się w dniu 20 kwietnia 2013 roku (kiedy to powinna zakończyć się naprawa uszkodzonego pojazdu), technologicznie uzasadniony okres najmu wynosił 51 dni.

Reasumując Sąd przyjął, że przez okres 51 dni, niezbędnych do przywrócenia pojazdu poszkodowanego do stanu sprzed szkody, poszkodowany był pozbawiony możliwości korzystania z samochodu na skutek zdarzenia z dnia 6 grudnia 2012 roku, co uzasadniało konieczność najmu pojazdu zastępczego. W związku z tym uznał, że pełne zaspokojenie słusznych żądań odszkodowawczych strony powodowej nastąpi wówczas, gdy otrzyma ona odszkodowanie tytułem najmu pojazdu zastępczego za wyżej wskazany okres. Mając na uwadze, że uzasadniony okres najmu wynosił 51 dni, a średnie stawki najmu w okresie marzec – kwiecień 2013 roku na rynku lokalnym wynosiły 215 zł netto za dobę, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 10.965 zł. Stanowi ona iloczyn dobowej stawki najmu 215 zł i uzasadnionego okresu najmu, tj. 51 dni.

Sąd uznał także za uzasadnione żądanie zasądzenia odsetek ustawowych, o czym orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 14 ust 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003r. Nr 124, poz. 1152). Termin początkowy naliczania odsetek ustalono przy uwzględnieniu 30–dniowego terminu, o którym mowa w art. 14 przytoczonej ustawy, liczonego od daty przedstawienia pozwanej poszczególnych faktur VAT wystawionych z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął opierając się na treści art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. Powódka wygrała bowiem spór w ok. 70%, a uległa w 30% i w takim stosunku rozliczone zostały koszty.

Sąd nakazał zwrócić pozwanej od Skarbu Państwa Sądowi Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 563,67 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki, uiszczonej na poczet wynagrodzenia biegłego. Pozwana uiściła kwotę 2.000 zł tytułem zaliczki, z czego na wypłatę wynagrodzenia została przeznaczona kwota 1.436,33 zł. Podstawę rozstrzygnięcia w powyższym zakresie stanowił art. 80 ust. 1 w zw. z art. 84 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelację do wyroku wywiodła pozwana, która zaskarżyła go w części uwzględniającej powództwo. Żądała jego zmiany przez jego oddalenie w całości i zasądzenie od powódki kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję. Ewentualnie żądała uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono:

I. naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. i art. 316 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w aktach sprawy materiału dowodowego, błędną ocenę materiału dowodowego, dokonaną z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów, w szczególności dokumentu opisanego jako „umowa najmu” z dnia 1 marca 2013 roku, wydruku cennika załączonego do pozwu, zeznań świadka P. P. (2), a co za tym idzie sprzeczność ustaleń Sądu I instancji z zebrany w przedmiotowej sprawie materiałem dowodowym, tj. uznanie, że w dniu 1 marca 2013 roku pomiędzy poszkodowanym a powodem doszło do zawarcia umowy najmu pojazdu zastępczego, w której strony ustaliły dobową stawkę najmu, podczas gdy umowa nie zawiera stawki najmu, a wydruk cennika złożony do pozwu nie posiada podpisu poszkodowanego i nie wiadomo w jakiej dacie obowiązywał, a sam poszkodowany nie pamięta czy jakkolwiek cennik był mu okazywany.

II. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 253 k.p.c. przez błędne obdarzenie walorem wiarygodności dokumentu oznaczonego jako „umowa najmu” z dnia 1 marca 2013 roku oraz wydruku cennika, podczas gdy z zeznań świadka P. P. (1) wynika, iż nie wiadomo, czy jakkolwiek cennik został świadkowi okazany w dacie podpisania umowy, a już z pewnością nie dowiedziono, by był to cennik załączony do pozwu.

III. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. oraz art. 659 k.c. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie na skutek błędnego przyjęcia, że powód wykazał w niniejszym postępowaniu, że pomiędzy powodem a poszkodowanym doszło do zawarcia umowy najmu pojazdu zastępczego, w szczególności, że w/w strony dokonały ustalenia wysokości stawki czynszu najmu za w/w pojazd zastępczy.

IV. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 6 k.c., art. 415 k.c. przez uznanie, iż powodowi przysługuje roszczenie o odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego w wyniku szkody z dnia 6 grudnia 2012 roku, podczas gdy zdarzenie z dnia 6 grudnia nie wyrządziło żadnej szkody w majątku powoda, a powód nie wykazał by nabył roszczenie o odszkodowanie od poszkodowanego P. P. (1).

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadnienie stanowi w istocie afirmację stanowiska wyrażonego przez Sąd Rejonowy. W zakresie polemiki z poszczególnymi zarzutami powódka wskazała, że pozwana zarzucając zaskarżonemu wyrokowi naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c., art. 316 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, błędną ocenę materiału dowodowego dokonaną z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów nie wykazała uchybień Sądu I instancji, który wyczerpująco przedstawił na jakich dowodach się oparł w sprawie i dlaczego. Skarżąca nie wskazała, jakim zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego Sąd uchybił.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia prawa procesowego tj. art. 253 k.p.c. powódka wyjaśniła, że pozwana nie kwestionowała w toku procesu prawdziwości dokumentów przedłożonych, w szczególności nie twierdziła, że umowa nie została podpisana przez P. P. (1). Świadek zeznając potwierdził fakt zawarcia umowy najmu pojazdu F. (...) z powódką. Zawierając umowę strony nie mogły określić dokładnie czasu jej trwania dlatego też poszkodowany regularnie kontaktował się z powódką informując ją o dalszej konieczności wynajmowania pojazdu. Zróżnicowanie stawek najmu wynikało z faktu, że poszkodowany przedłużał czas najmu z uwagi na toczące się postępowanie likwidacyjne oraz naprawę pojazdu, początkowo o okresy trzydniowe według odpowiedniej stawki, a następnie przedłużał najem o dłuższe okresy oznaczone na fakturach przy zastosowaniu stawki długoterminowej według cennika. Powódka zwróciła uwagę, że wysokość stosowanych przez nią stawek, a tym samym fakt obowiązywania załączonego cennika w okresie trwania najmu potwierdził biegły sądowy w swojej opinii z dnia 31 lipca 2015 r., gdzie w tabeli na stronie 7 wskazał, iż wypożyczalnia powódki (...)pl stosowała stawki na poziomie 230 i 240 zł w I oraz II kwartale 2013 r. na terenie S. dla pojazdów klasy D - ceny netto w opcji bez limitu kilometrów.

Ustosunkowując się do zarzutu naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. oraz art. 659 k.c. polegającego na ich błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu, powódka wskazała, że z treści umowy najmu wynika wprost, iż strony ustaliły oddanie pojazdu w użytkowania w zamian za czynsz, którego wysokość określono przez odwołanie się do regulaminu wypożyczalni. Czynsz najmu nie musi zostać określony w umowie poprzez wskazanie konkretnej kwoty pieniężnej, ale można go określić również w sposób dorozumiany np. poprzez odwołanie się do stawek i podstaw jego obliczenia w innych dokumentach z którymi strony umowy mogły się zapoznać przy zawieraniu umowy.

W zakresie zarzutu naruszenia art. 6 k.c. oraz art. 415 k.c. polegającego na uznaniu, że powódce przysługuje roszczenie o odszkodowanie składający replikę podniósł, że w toku procesu pozwana nie kwestionowała legitymacji procesowej powoda, niemniej jednak ze zgromadzonego materiału dowodowego w postaci oświadczenia z dnia 1 marca 2013 r. oraz zeznań P. P. (1) wynika, że upoważnił on powódkę do odbioru odszkodowania za najem pojazdu na podstawie faktury VAT.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja okazała się bezzasadna.

Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe i na jego podstawie poczynił adekwatne ustalenia faktyczne. W związku z powyższym Sąd Okręgowy przyjmuje je za własne bez potrzeby ponownego ich prezentowania.

Przyjęta podstawa prawna żądania została zidentyfikowana trafnie i omówiona odpowiednio do charakteru sprawy i nie wymaga uzupełnienia.

Przechodząc do oceny zasadności zarzutów apelacji stwierdzić należy, że nie ma racji skarżąca podnosząc, że poszkodowany w kolizji drogowej oraz powodowa spółka nie zawarli umowy najmu z uwagi na brak ustalenia stawki czynszu. W przedstawionej umowie najmu znajduje się odesłanie do cennika oraz regulaminu będącego integralną częścią tejże umowy. Z zeznań poszkodowanego w kolizji drogowej P. P. (1) (k. 154) wynika, że nie przywiązywał on większej uwagi do kwestii zawarcia umowy, jej szczegółowych postanowień, choć zasady najmu były dla niego jasne. Według świadka czynsz miał być płatny za każdą dobę najmu. Mając przekonanie, że wina za spowodowanie kolizji nie leży po jego stronie poszkodowany był przekonany, że należy mu się auto zastępcze. Świadek wskazał, że sprawy toczyły się szybko i zapewne został mu okazany cennik przy zawieraniu umowy, ale tego nie pamiętał. Trafnie Sąd Rejonowy przyjął, że z faktu, iż świadek nie pamięta czy okazano mu cennik nie należy wywodzić, że nie ustalono wysokości czynszu w umowie najmu. Świadek nie zaprzeczył, aby cennik mu przedstawiono, a fakt że tego nie pamięta jest o tyle zrozumiały, że przywiązywał niewielką uwagę do szczegółów związanych z wynajęciem auta zastępczego. Jakkolwiek postawę świadka należy uznać za niefrasobliwą, to nie jest ona zjawiskiem odosobnionym. Poszkodowani w kolizjach drogowych spodziewając się pokrycia kosztów najmu auta zastępczego z polisy ubezpieczeniowej sprawcy szkody rzadko wykazują szczególne zainteresowanie warunkami przewidzianymi w umowach najmu.

Przyczyny braku zapamiętania pewnych zdarzeń zostały przez świadka przedstawione i nie sposób odmówić jego relacji wiarygodności.

Ze zgromadzonych dowodów nie wynika, aby w powodowej spółce był stosowany więcej niż jeden cennik, albo że w ogóle takiego nie ma. Inicjująca postępowanie stosowny dokument przedstawiła, a nie ma podstaw do kwestionowania, że nie stanowi on cennika do którego odwołano się wprost w umowie najmu. Dostrzec należy, że zarówno w umowie, jak i w regulaminie oraz załączonym do akt cenniku występuje tożsamy logotyp. Tworzy go sekwencja znaków „auto4u.pl.”. Wypada wyjaśnić, że komunikacja, a zatem również w jej ramach składane oświadczenia woli przebiegają nie tylko w granicach wyznaczonych treścią użytych słów, ale również odbywają się przez wykorzystanie elementów wizualnych, stanowiących określony układ znaków, czy symboli graficznych. Wykorzystanie tych elementów umożliwia identyfikację m.in. zdarzeń prawnych w ich pełnym wymiarze. Spójność graficzna przedstawionych przez powódkę dokumentów pozwala wyprowadzić wniosek, że zawarte w nich oświadczenia i dane składają się na treść zawartej przez poszkodowanego i powódkę umowy najmu. Jeśli pozwana zgłaszała w tym zakresie inne twierdzenia i wywodziła z nich korzystne dla siebie skutki prawne, to powinna była je udowodnić zgodnie z ogólną regułą dowodową wyrażoną w art. 6 k.c.

Bezzasadne jest oczekiwanie, aby najemca podpisywał cennik, czy podpisem potwierdzał, że się z nim zapoznał. Wystarczy, że w umowie odwołano się do cennika i najemca miał możliwość zapoznania się z jego treścią. Cennik mógł funkcjonować nie tylko w postaci papierowej, ale np. elektronicznej. Poszkodowany nie twierdził, że z cennikiem się nie zapoznał albo nie mógł się z nim zapoznać. Wręcz przeciwnie wskazał, że zapewne został mu on okazany przy zawarciu umowy, lecz tego nie pamięta. Inne zgromadzone w sprawie dowody nie prowadzą do wniosków zbieżnych z twierdzeniami pozwanej.

Legitymacja powodowej spółki nie była kwestionowana przez pozwaną przed Sądem Rejonowym. Podnosząc w apelacji zarzut, że powódka nie poniosła szkody i nie wykazała, aby nabyła dochodzoną pozwem wiarygodności pozwana wybiórczo rozkłada akcenty procesowe. O tym jaki charakter miało oświadczenie poszkodowanego zawarte w piśmie z dnia 1 marca 2013 r. (k. 17) świadczy cały układ okoliczności faktycznych w jakich zostało złożone, a przede wszystkim jego cel. Przyjąć należy, że jego istotą było zwolnienie się poszkodowanego z obowiązku

świadczenia z tytułu czynszu najmu auta zastępczego wobec wynajmującego. Z zeznań P. P. (1) wprost wynika, że pozostawał w przeświadczeniu, że to nie on będzie płacił za najem. Gdyby oczekiwał świadczenia odszkodowawczego do rak własnych, to wówczas musiałby sam zapłacić za wynajęcia samochodu F. (...). Gdyby powódka była upoważniona jedynie do przyjęcia świadczenia w imieniu poszkodowanego, to tak dalece idące przekonanie po stronie najemcy by nie występowało. Należy przyjąć, że posłużenie się zwrotem odbiór odszkodowania jest tożsame z przeniesieniem na powódkę wierzytelności z tytułu najmu pojazdu zastępczego. Tak bowiem należy tłumaczyć zeznania poszkodowanego, że pozostawał przekonany, że kosztów najmu nie poniesie. Dostrzec należy, że na podstawie tego oświadczenia powódka wystąpiła z żądaniem zapłaty wobec pozwanej, a zatem i ona pozostawała w przekonaniu, że przeszła na nią wierzytelność z tytułu kosztów najmu auta zastępczego. Skoro poszkodowany i powódka nadawały oświadczeniu P. P. (1) określone znaczenie, to nie należy go wyklądać, w braku jednoznacznych dowodów przeciwnych, odmiennie. Zresztą pozwana pierwotnie również nie zaprzeczyła uprawnieniu powódki do dochodzenia roszczenia. Zwraca uwagę, że w postępowaniu pozasądowym, w odniesieniu do żądania naprawienia szkody z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego, pozwana nie kwestionowała legitymacji powódki i prowadziła z jej pełnomocnikiem korespondencję (pismo z 8 lipca 2013 r. znajdujące się na k. 86 akt szkody). Wówczas pozwana kwestionowała jedynie zasadność najmu po zakończeniu naprawy. Poszkodowany nie wystąpił do pozwanej z roszczeniami o zwrot kosztów najmu auta zastępczego i nie oczekiwał od powódki zdania sprawy z realizacji uprawnienia do odbioru odszkodowania z tego tytułu. Wyjaśnić to należy właśnie tym, że przeniósł na powódkę wynikającą stąd wierzytelność.

Sąd Okręgowy nie zidentyfikował błędów logicznych w zaprezentowanym przez Sąd I instancji toku rozumowania, ani nie dostrzegł sprzeczności pomiędzy wyprowadzonymi wnioskami i zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Wnioski należy uznać za spójne, a przy tym nie wykraczają one poza schematy logiki formalnej. Nie sprzeciwiają się im zasady doświadczenia życiowego, nie można im bowiem zarzucić braku uwzględnienia związków przyczynowo-skutkowych. Tym samym ocenę dowodów należy uznać za mieszczącą się w granicach przyznanej sądowni swobody. Nie nosi ona mankamentów, które uzasadniałyby wniosek, że była to ocena dowolna. Sąd Okręgowy podziela linię orzeczniczą sądów powszechnych i Sądu Najwyższego, według której nie jest usprawiedliwiony zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wyłącznie z tej tylko przyczyny, że własna ocena dowodów dokonana przez skarżącą pozostaje odmienna od oceny sądu (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 września 2002 r., (...) 817/00, Lex nr 56906 oraz Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 15 października 2015 r., III AUa 171/15, Lex nr 1857084). Pozwana skoncentrowała się na korzystnych dla niej stwierdzeniach świadka P. P. (1), który nie pamiętał czy okazano mu cennik, a pominęła, że w dalszej części relacji świadek wskazał, że zapewne miało to miejsce. Ocena Sądu Rejonowego obejmowała natomiast pełną wypowiedź świadka i dlatego jest odmienna.

Mając na uwadze powyższe należało, na podstawie art. 385 k.p.c., apelację oddalić.

Kierując się wyrażoną w Kodeksie postępowania cywilnego, w zakresie kosztów procesu, zasadą odpowiedzialności za jego wynik oraz mając na uwadze, że pozwana w całości uległa z kierunkiem wywiedzonego środka zaskarżenia, na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 108 § 1 tegoż Kodeksu, należało obciążyć ją kosztami poniesionymi przez przeciwnika procesowego. Na koszty te składało się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego ustalone stosownie do treści § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804).

SSO(...)SSO(...)SSR del(...)